

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/259/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113223905
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8113223905.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35792752, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o. so sídlom Kubáňho 16, Bratislava, p r o t i žalovanej: Ľ. Q., A.. XX.X.XXXX, F. W. X., N. XX/X, t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou Mgr. Lenkou Nociarovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: OZ právna pomoc spotrebiteľom so sídlom Košice, Sofijská 13, IČO: 42247268, zastúpený: JUDr. Ladislav Mikluš, advokát so sídlom v Košiciach, Budapeštianská 8, o zaplatenie 735,98 Eur a prísl. takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Účastníci a vedľajší účastník **n e m a j ú** nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou zo dňa 16.8.2013 sa domáhal zaplatenia sumy 735,98 Eur s 9% ročným úrokom z omeškania od 23.7.2009 do zaplatenia. Nárok uplatnil zo zmluvy o revolvingovom úvere uzavretej dňa 27.10.2006, na základe ktorej poskytol žalovanej úver 710,45 Eur, ktorý mala uhradiť v 24 mesačných splátkach po 52,58 Eur. Neskôr na základe žiadosti žalovanej sa dohodli na odklade piatich splátok za odmenu 105,16 Eur. Žalobca dňa 2.1.2008 poskytol žalovanej revolving vo výške 630,95 Eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť 12 mesačnými splátkami taktiež po 52,58 Eur. Celkovo zaplatila 1.262,06 Eur a keďže bola v omeškaní so splátkami, dňa 23.7.2009 žalobca úver zosplatnil, pričom neuhradené splátky sú vo výške 735,98 Eur.

Žalovaná je na neznámom mieste, preto jej bol v zmysle § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) ustanovený pre toto konanie opatrovník, ktorý so žalobou nesúhlasil a vzniesol námietku premlčania.

Do konania vstúpil na strane žalovanej aj vedľajší účastník, ktorý vo svojom vyjadrení poukázal na neúmerne vysoké úroky, ktoré vypočítal na 167,13% ročne pri úvere a pri revolvingu až na 196,08%. Porovnal priemernú úrokovú sadzbu bánk v danom čase (15,25% p.a) a uviedol, že úroky podľa zmluvy ju prevyšujú o viac ako 1095% a preto sú neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Mal za to, že v danom prípade je neplatná celá zmluva pre civilnoprávnu úžeru a preto žalobca má nárok na vrátenie požičanej sumy. Keďže žalovaná mu uhradila viac, žaloba je nedôvodná.

Súd vykonal dokazovanie písomným vyjadrením účastníkov, zmluvou o revolvingovom úvere č. 8000055958, zmluvnými dojednaniami zmluvy o revolvingovom úvere, listom o zosplatnení s

doručenkou, dodatkom k zmluve o revolvingovej pôžičke zo dňa 12.3.2009, splátkovým kalendárom, oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, kartou klienta, rozhodcovským uznesením sp. zn. RK 1215/10-EK zo dňa 22.7.2013, spisom rozhodcu JUDr. Erika Končoka sp. zn. 1215/10-EK, spisom tohto súdu 79Er/387/2012, ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Dňa 27.10.2006 účastníci uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere pod č. 8000055958 (v tom čase žalobca mal obchodné meno PROFIREAL Slovakia spol. s r.o.). Z obsahu zmluvy je zrejmé, že príslušný formulár zmluvy podpísala najprv žalovaná ako dlžníka dňa 23.10.2006 s vyplnením údajov v bode 5. Uvádza sa v ňom, že dlžník požaduje úver 38.016,- Sk (čo predstavuje celú sumu splátok úveru vrátane úrokov a poplatkov). Poskytnutá čiastka má činiť 21.403,- Sk, úver sa mal splatiť 24 mesačnými splátkami po 1.584,- Sk. Poplatok za uzatvorenie zmluvy je 1.500,- Sk a RPMN 106,93%.

Bod 6 zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere s tými istými údajmi ako v bode 5 s výnimkou RPMN, ktorá je vo výške 86,76%. Veriteľ zmluvu podpísal 27.10.2006. Zmluva má síce označenie ako zmluva o revolvingovom úvere, avšak v texte zmluvy sa revolving vôbec neuvádza. Ten sa spomína len v listine zo dňa 27.10.2006 označenej ako „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“. V nej sú uvedené už spomínané údaje o úvere zo zmluvy, RPMN úveru je však vo výške 104,75% a ďalej je uvedená schválená výška revolvingu 19.008,- Sk, RPMN 86,76%, mesačná splátka 1.584,- Sk, zmluvná odmena za úver 16.613,- Sk a za každý revolving 9.314,- Sk. Zo spisu nie je zrejmé či túto listinu žalobca žalovanej doručil, nepochybne však podpis žalovanej sa na tejto listine nenachádza.

Dodatkom k zmluve zo dňa 12.3.2009 sa účastníci dohodli na odklade splátok č. 27 a 28, ktoré sa žalovaná zaviazala zaplatiť ako tzv. odložené splátky č. 40 a 41 a to za odmenu 105,16 Eur. Vypracovaný bol nový splátkový kalendár, ktorý obsahoval celkovo 38 mesačných splátok po 52,58 Eur. Z neho je zrejmé, že už skôr došlo k odkladu troch splátok č. 16, 17 a 18, o čom však dodatok k zmluve predložený nebol.

Z karty klienta vyplýva, že žalobca vyplatil žalovanej vrátane revolvingu 982,44 Eur a že žalovaná mu celkovo uhradila 1.262,06 Eur.

Právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (v danom prípade v znení účinnom od 1.7.2006 do 31.12.2007).

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú uvedené príkladom v § 4 ods. 2 citovaného zákona a medzi nimi pod písm. g/ ročná percentuálna miera nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Podľa § 4 ods. 4 pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Pre každú zmluvu o spotrebiteľskom úvere posudzovanú podľa citovaného zákona o spotrebiteľských úveroch, teda aj zmluvu o revolvingovom úvere, ktorá má charakter spotrebiteľského úveru sa vyžaduje obligatórna písomná forma (§ 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z.). Z predloženej zmluvy však nevyplýva, že by si účastníci dohodli aj revolvingový úver a oznámenie veriteľa o schválenom úvere, ktoré obsahuje aj údaje o revolvingovom úvere rozhodne nemožno považovať za zmluvu, teda dvojstranný právny úkon. Účastníci uzavreli len zmluvu o úvere vo výške 21.403,- Sk (710,45 eur), za ktorý mala žalovaná zaplatiť 38.016,- Sk (1.261,90 Eur). Išlo o sumu, ktorá zahŕňala aj poplatok za poskytnutie úvere 1.500,- Sk a úroky, ktoré však v zmluve neboli konkretizované. Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je RPMN, ak uvedené nie je, úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. g/ zákona č. 258/2001 Z.z.).

Podľa § 44 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluva je uzavretá okamihom, keď prijatie návrhu na uzavretie zmluvy nadobúda účinnosť. Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prijatie návrhu.

Podľa § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh.

Podľa § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak nebol právny úkon urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

V danom prípade z dokazovania vyplýva, že výška RPMN bola iná v návrhu na uzavretie zmluvy zo strany žalovanej (106,93%) a iná v akceptácii žalobcu (86,76%). Je pritom bezvýznamné, že ide o zmenu pre spotrebiteľa výhodnú, keďže rozhodujúci je záver o tom, či vznikla platná dohoda o RPMN. S poukazom na citované ustanovenie § 44 ods. 2 vetu prvú Občianskeho zákonníka totiž v dôsledku tejto zmeny RPMN je potrebné vyjadrenie žalobcu v zmluve považovať za nový návrh, ktorý by však žalovaná musela písomne akceptovať, k čomu však nepochybne nedošlo. Neplatné dojednanie RPMN spôsobuje absenciu tejto povinnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, dôsledkom čoho je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov. K totožnému právnenému záveru dospel aj Krajský súd v Žiline v rozsudku 6Co 211/2014 zo dňa 29.5.2014.

Vychádzajúc zo žaloby, ale aj karty klienta, žalovanej bol poskytnutý úver úhrne vo výške 982,44 Eur, žalovaná však celkovo zaplatila viac a to 1262,06 Eur. Súd preto považoval za dôvodné žalobu zamietnuť. Žalovaná totiž žalobcovi mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru, keďže zmluva o revolvingovom úvere nebola platne uzavretá a preto v tejto časti nárok vyplýva z § 457 Občianskeho zákonníka. Podľa daného ustanovenia ak je zmluva neplatná alebo bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Zvyšný úver (mimo revolvingu) ako už bolo uvedené v predchádzajúcej časti je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Opatrovníčka žalovanej vzniesla námietku premlčania, ktorá sa zo žaloby javila byť dôvodná, keďže k omeškaniu žalovanej došlo 23.7.2009 v dôsledku listu žalobcu zo dňa 2.7.2008 o zosplatnení úveru, keďže žalovaná sa dostala do omeškania s jeho úhradou. Podľa uvedeného listu splatnosť úveru nastala

15 dní od jeho doručenia a z pripojenej návratky vyplýva, že žalovaná uvedený list prevzala 6.7.2009. K omeškaniu žalovanej teda došlo 23.7.2009 a žaloba bola podaná až 16.8.2013.

Žalobca však v konaní preukázal, že pôvodne tento nárok uplatnil ešte na rozhodcovskom súde návrhom, ktorý bol doručený rozhodcovi JUDr. Erikovi Končokovi dňa 2.6.2010, ako to bolo zistené z rozhodcovského spisu RK -1215/10-EK. Rozhodcovský rozsudok bol vydaný dňa 13.9.2010 na základe neho bola podaná žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Tú však Okresný súd v Prešove uznesením 79Er/387/2012 zo dňa 5.11.2012 zamietol majúc za to, že príslušná rozhodcovská doložka je neplatná. V dôsledku tejto skutočnosti rozhodcovské konanie bolo zastavené až uznesením zo dňa 22.7.2013 pre nedostatok právomoci rozhodcu.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní podanie žaloby na rozhodcovský súd alebo prijatie žaloby druhým účastníkom rozhodcovského konania, ak rozhodcovský súd nebol ešte ustanovený, má rovnaké právne účinky, ako keby bola žaloba podaná na súd.

Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

Podaním žaloby na rozhodcovský súd dňa 2.6.2010 došlo teda k spočívaniu premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť od 23.7.2009 a podľa názoru súdu spočívala až do doručenia uznesenia súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia žalobcovi, pretože týmto momentom žalobca už bol informovaný o neúčinnosti rozhodcovského rozsudku a nedostatočnej právomoci rozhodcu. K tomuto doručeniu došlo dňa 17.7.2012, čo znamená, že premlčacia lehota spočívala od 2.6.2010 do 17.7.2012. Žaloba bola teda podaná včas, teda v rámci trojročnej premlčacej lehoty v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka.

Náhradu trov konania si uplatnil len žalobca a vedľajší účastník, žalobca však vo veci úspešný nebol, preto nárok na náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. mu neprináleží. Trovy konania, ktoré si uplatnil úspešný vedľajší účastník však súd nepovažoval za účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia vzhľadom na to, že argumentácia vedľajšieho účastníka, ktorý žiadal žalobu zamietnuť pre civilnoprávnu úžeru bola nesprávna. Uvedený inštitút bol zavedený do nášho právneho poriadku až novelou Občianskeho zákonníka zákonom č. 106/2014 Z.z., ktorá je účinná od 1.6.2014. Vzhľadom na intertemporálne ustanovenie v § 879 r však nie je možné tento inštitút použiť na nároky uplatnené z právneho vzťahu, ktorý vznikol pred účinnosťou spomínanej novely, čo je aj tento prípad. Navyše pre jeho aplikáciu by museli byť naplnené aj konkrétne subjektívne podmienky v zmysle citovaného ustanovenia, ktoré však neboli preukázané a objektívne ani nemohli byť vzhľadom na to, že súd nemal možnosť žalovanú vypočítať. Navyše súd musí skonštatovať, že vyjadrenia vedľajšieho účastníka, ktorý vystupuje aj v mnohých iných sporoch toho istého žalobcu sú v podstate totožné a sú v ňom menené len číselné údaje týkajúce sa konkrétnej zmluvy. Aj z toho dôvodu súd nepovažoval za spravodlivé priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Navyše nedá sa nepoukázať aj na nesprávnosť niektorých údajov vo vyjadrení vedľajšieho účastníka, keďže žalovanej nebola vyplatená suma 660,66 Eur, ale suma 982,44 Eur vrátane revolvingu, úver sa nesplácal 42 splátkami, ale 38 splátkami, čo vyplýva zo splátkového kalendára, keďže 5 splátok bolo odložených. Preto ani výpočet úroku nie je správnym, navyše nezohľadňuje dohodnutý poplatok za poskytnutie úveru.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.